

RODOLJUB.

Izhaja 1. in 3. soboto vsakega meseca ter stane za vse leto 1 K 60 v. za pol leta 1 K. — Za oznanila plačuje se od dvostopne petit-vrste 16 v. če se enkrat tiska; 24 v. če se dvakrat, in 30 v. če se trikrat tiska. — Večkratno tiskanje po dogovoru. — Naročnina in inserati blagovolijo naj se pošiljati „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani, vsi spisi in dopisi pa uredništvu „Rodoljuba“. — Pisma izvolijo naj se frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Zemljiški dolgovi.

Zemljiška knjiga je mej vsemi naj-poučnejša. V njej se najbolje vidi, kako strašno je zadolžen kmetski stan in iz tega se potem lahko spozna, zakaj tako težko živi, zakaj omahuje in propada.

V naslednjem podamo razpregled v skupni vrednosti kmetij v posameznih avstrijskih deželah in o dolgovih, kateri so na teh kmetijah intabulirani bili leta 1892. Zajedno pa je dodano v odstotkih, koliko znaša zadolženje v primeri s celo vrednostjo posestev.

Dežele	Vrednost milijonov gl.	Intabulirani dolgovi milijonov gl.	Odstotki dolgov proti vrednosti
Bukovina . . .	90	23	25%
Galicija	987	255	26%
Nižje Avstrijsko	864	254	29%
Gor. Avstrijsko	520	154	29%
Moravska	1032	309	30%
Češka	2205	990	45%
Primorje	127	58	46%
Solnograško . .	64	30	47%
Štajerska	353	218	48%
Kranjska	125	60	48%
Koroška	132	66	50%
Šlezija	156	90	58%
Tirole	213	230	108%

V naših slovenskih krajih je bilo torej l. 1892. na kmetijah skoro polovico toliko intabuliranega, kakor so te kmetije sploh vredne. Na pobožnem Tirolskem, kjer ljudje še več v farovž znesejo, kakor pri nas, so pa kmetije zadolžene še nad svojo vrednost. Res, da je intabuliranih tudi nekaj dolgov, ki so že davno plačani, ali koliko pa imajo kmetje ne le na Tirolskem, ampak tudi pri nas, še družih dolgov, ki niso intabulirani.

In dolgovi se množe od leta do leta. Na Slovenskem so od leta 1867. znatno narasli. L. 1867. so znašali: na Štajerskem 174 milijonov (zdaj 218), na Koroškem 60 (zdaj 132), na Kranjskem 45 (zdaj 125). To je velikanski razloček, ki nam kaže, kako propada kmetski stan.

Ce pomislimo, koliko mora kmet samo obresti plačevati, če potem še prštejemo davke in doklade in kar veljata cerkev in duhovnik — za ta dva gre več ko za vse davke — potem se ni čuditi, če kmet propada in če ne more več izhajati.

Slovenski poslanci.

III.

Kakor smo lani v »Rodoljubu« razložili v spisih »o luteranski dobi na Slovenskem«, je to čvrsto slovensko ljudstvo po zaduženju luteranstva zopet v vseh

ozirih zapalo. Naši čvrstejši plemiči in meščani so se »bandazirali«, t. j. so bili iz dežele pregnani. V nemških in švedskih krajih so ti Slovenci in njih otroci boljša mesta zasedali. Še v našem času so se prikazala slovenska imena na tujem mej višjimi dostojanstveniki. Protireformacija jezuitov in tedanjih avstrijskih vladarjev nam je dala nemško-latinsko šolo, ki ni bila nič vredna, in nemške-italijanske ljudi v gradove in mesta, ki tudi niso dosti vredni bili. Sčasom pride nekaj potomcev starih slov. rodovin iz tujine domu nazaj, ali vsi ti in novi plemiči ne storijo več dosti vrednega dela za narod. Stan, ali posamezen človek, katerega kak narod boljše redi, kakor slovenski narod tedanje plemiče in meščane, bi bil moral tudi kaj prida dela za blagor vsega ljudstva storiti. 200 let po luteranski reformaciji najdemo malo tega dela na Slovenskem. Katoliški duhovniki se povsod v prve vrste rinejo, v lepem prijateljstvu s plemiči ljudstvo-tlakarje izkoriščajo ter dobro, predobro živijo. Mesta v nemških, italijanskih krajih rastejo; gospodarstvo sili v prostost lastnine. Meščan je lastnik svoje zemlje in premoženja, kmet noče isto postati, mora postati, ker meščansko, ali kapitalistično gospodarstvo to zahteva ter tudi kmečko gospodarstvo v to sili.

V teh časih gleda ta plemič in katoliška cerkev le na to, kako bi na isti stopinji z meščani mogla dobro živeti in tedaj skrbita ta dva reditelja kmečkega gospodarstva, da ukradeta kolikor mogoče kmetske zemlje in si svoja veleposestva zokrožita in pomnožita. Ta dva tudi trgujeta in tlakar jima mora svoje pridelke pred vsem na prodaj ponuditi, predno sme kaj na trg v mesta postaviti. Tako tudi na Slovenskem. Samo, da si plemiči in duhovni vzamejo kot izgled razkošnega, bogatega življenja tuja, nemška in italijanska mesta. Ta stran slovenske zgodovine je prežalostna. V tem času se govori, da človek še le pri baronu začne. V teh časih trpi tlakar hujše ko živina.

Hudo rastejo v teh časih obresti, robe in tlaka. Tri četrt pridelka kmeta sta snedla plemič in cerkev in naš človek je le mogel po noči za-se delati, ali ob deževju; v ugodnem vremenu je moral na grajsko in na samostansko tlako. Samo-svoji absolutistični knezi si dobijo svoje uradnike in sodišča. Državni uradniki nastanejo tudi pri nas in te imamo v naših tedanjih kresijah. V teh kresijah se je sodilo v večjih civilnih pravnih in zaradi večjih hudodelstev; manjše stvari so opravljali še grajščaki v gradovih in v samostanih po svojih pisarjih. Državni višji uradniki so se jemali izmed plemičev. Ti uradniki-plemiči in katoliški duhovniki so

absolutizem v naši Avstriji utrditi pomagali. Veleposestniki-plemiči so v kratkem času uvideli, da je najboljša s cerkvijo in vlado dobro izhajati; lože se potem tlakarja dere in lože pred drž. sodišči izhaja. Po 20 in več let so tekle pravde in slovenski kmet je vsakokrat zastoj hodil v Celovec in v Gradec tarnat k apelacijskim sodiščem. Predno je kmet pred temi sodnijami kaj opravil, če je sploh kdaj, je že plemič zdavno pozabil, da je kmetu kak kos zemlje, ali druge pravice ukral. O pravnih mej plemiči, cerkvijo in kmeti so ravno te kresije soditi imele. Meščani razvijajo v tem času nekaj rokodelstva, ali one trgovine ni več doli proti morju, po gornji Italiji in proti Nemškem, kakor v časih reformacije. Kjer ni dobre, gmotne podlage, tam tudi meščan ne nosi glave po konci. Cerkev je dobra prijateljica zdaj vedno bolj naraščočega državnega uradništva in ona ima šole v svojih rokah. Uradniška, cerkveno-uradniška mesta se popolnijo z Nemci. Kaj prida Nemca to ni. Naš meščan v teh časih le bolj siromašno živi, svoje sinove le spravi v nižje pisarniške službe. Malo lepih stavb je v tem času slovenski meščan sezidal. Povsod drugod so vsaj krasne rotovže, bolnišnice in cerkve v mestih sezidali, pri nas nikjer. Hrvaška do zadnjih 20 let ni imela dosti rokodelstva in trgovstva. Kaj bi lahko bili slovenski meščani v teh krajih obrta, trgovine razvili, kaj bi lahko bogastva iz teh krajev pridobili! Plemič ni bil prijatelj meščanu in je le mislil na pograbljanje, meščan pa iz sebe ven ni mogel kalí do boljšega gospodarstva pognati; ni bil več domače korenine, ni toliko iz kmeta, kakor iz slabjših ljudi tujine naraščal. Mej kmeti na Slovenskem je vrelo, radi bi se že zdavna znebili neznosnih bremen, a naš meščan ni pomagal, ni imel kakor drugod gospodarskih koristi iskati iz razdora fevdalnega gospodarstva, ker še ni bil dober v svojem gospodarstvu in malo boljših kmetskih fantov je prišlo v šole in iz teh v vodilna posvetna meščanska mesta. Takozvana nemška kultura v naših krajih nima pokazati kaj prida sadu. Plemič je po večjem bil tudi iz tujine prišel. Škofi, ki so v tem času prvo besedo pri nastavljenju državnega uradništva imeli, so v tem času veliko katoliškega nemštva v naša mesta naselili. Tako oba, plemič in meščan, nista imela naravne vezi s kmetom; bila sta zares tujca. Ne malo ni v teh časih meščan pripomogel do razvoja slovenskega duševnega življenja. Drugod je bil meščan voditelj vsega gospodarstva in vsega duševnega dela. Nemci izvan Avstrije pripravijo v teh 200 letih po reformaciji tla za razvoj gospodarstva mašine, železnice, v teh časih

se drugod meščanstvo od vpljiva plemičev ter duhovenstva in državnih vlad osvoboduje ter najnovejše življenje in gospodarstvo napotuje; pri nas dajeta takt katoliški duhovnik in državni uradnik, ki je s plemičem-grajščakom v svaštvu. Nič prida ne spravi Slovenstvo v teh časih na dan, pač pa se potujčijo mesta ter se odtrga veliko slovenske zemlje v obmejnih krajih. Najmanj pa katoliški duhovniki kaj duševnega dela dajo. Povsod drugod so v teh časih duhovniki svojo cerkveno védo gojili, ter pravijo, da so jo z nova oživili; pri nas ne. Bogati Cistercijenci, katere je šele cesar Jožef II. pred sto leti z naših dežel spodil, nič niso ne v nemškem, ne v slovenskem jeziku zapustili duševnega dela. Zatiški samostan je pogorel in nekogi zdajšnji duhovniški pisatelji lepšajo te menihe s tem, da požaru krivdo dajo, ki je baje vse spise menihov upepelil. Ali v družih cistercijskih samostanih na Slovenskem: v Zajčjem na Štajerskem, Maria Brunn pri Kostanjevici, Bistri na Kranjskem nič ni bilo najti slovenskih knjig in ne slovečih pisateljev.

Še le, ko Francozi v prvih letih 1800 na Slovensko pridejo, se začne na Slovenskem nekaj domačega razvijati. Slovenski kmet je francoske vojščake rad imel; prinesli so mu slobodo in žalom jih je gledal, ko so odhajali, ker zopet je zapal v grajsko in cerkveno tlako in roboto. Še danes govore stari ljudje radi in dobro o Francozih. Tudi meščanstvo so hoteli Francozi v druge tire spraviti, pa so morali zopet iz mest in iz dežele proč. Značilen je izrek cesarja Franca I., ko je po odhodu Francozov po naših krajih potoval in videl, da se je za časa Francozov dosti v občno korist storilo: Kdaj in kdo je to lepo cesto dal napraviti? Francozi. Kdo je zidal to lepo poslopje? Francozi. — Škoda, da so tako kratek čas v deželi gospodovali.

Politični pregled.

Državni zbor je sklican na dan 22. t. m. Vlada ve dobro, da poslanska zbornica ne bo mogla delati, ker Čehi ne bodo odnehali od obstrukcije. V obče se sodi, da bo vlada v slučaju obstrukcije čeških poslancev državni zbor razpustila in razpisala nove volitve.

Spravna pogajanja, ki se zdaj vrše na Dunaju med Nemci in Čehi, so bila doslej brez vsacega posebnega uspeha. Glede tistih zadev, v katerih je ravno največje nasprotje mej Čehi in Nemci, ni prišlo niti do zblizanja. Bržčas bodo ta pogajanja brez tistega dobrega uspeha ostala, katerega si je vlada obljubovala.

Francija. Na Francoskem so začeli klerikalnim brezdomovincem precej krepko na prste stopati, ker ravno duhovniki in posebno škofje ljudstvo najbolj ščujejo proti republiki, je vlada predložila poslanski zbornici zakonski načrt, ki določa za take ščevalce, škofe in nižje duhovnike, kazen zapora.

Vojna v južni Afriki. Angleži nimajo sreče. General Buller je z večjo armado poskusil osvoboditi oblegano trdnjavo Ladysmith, pa je bil popolnoma pobit in je moral s svojo armado bežati. Zdaj se pripravlja general Roberts z armado, ki šteje 35.000 mož, da osvobodi oblegano mesto Kimberley in da potem poskusi prodreti

v notranje kraje vnanje države. Bari so proti njemu postavili večjo armado. Že tekom prihodnjih dni utegne mej tema armadoma priti do odločenega boja, ki bo gotovo jako krvav. Če bi bila angleška vojska pobita, bi bilo to za angleško državo naravnost usodnega pomena.

Dopisi.

S kmetov, začetkom februarja. Zopet mi je bila sreča toli mila, ker so mi gosp. fajmošter dali dopust za en celi dan, a s pogojom, da ne pojdem v Ljubljano. »Slovenski Narod«, »Rodoljuba« in še vse tiste »frdamane cajtenge« brati, katere so gnadljiv firšt prepovedali v svojem pastirskem listu. Seveda, mene je le mikalo, da bi šel v Ljubljano, pa kaj hočeš, si mislim, fajmoštra moraš vbogati Lipe. — Ne! — gospod fajmošter, v Ljubljano ne grem danes, kjer imam družega opravila dovolj. Premišlujem kam sedaj, v Ljubljano ne smem — koga hočem početi celi dan. In da bi še prav nič ne izvedel, kaj da je novega in kaj še kaj pišejo tiste »brezverske cajtenge.« Jo že imaš Lipe! — V Zagorje jo kreneš, doli se tudi dobro kavsajo s črnimi gospodi. Gospod urednik, ali doli je ravs in kavs. Ta veliki kapelan Škerjanec, ta se zna šopiriti, kakor pav. — Najprvo jo krenem k mojemu kolegu mežnarju. No, Jaka! Ali si še živ? Bog ti daj dobro! Kaj pa je kaj novega pri vas v fari? Eh, Bog daj dobro! Kaj novega? Dosti novega! Spomladi bodo ta veliki g. kapelan za palirja, ker nam bodo zidali hiše. »Frajšprehan« za palirja so pa bili minuli mesec v Ljubljani pri desetletnici katoliškega društva, tako da so sedaj menda že porabni za vsako ne bodi ga treba delo. Sedaj bodo menda šli tudi za nekaj dni v Cerknico v »kapelana Lavrenčiča kurz«, da se bodo navadili tudi vaje z boksarjem« in »palčico«. Pa najnoveje kar je, je pa to, da so ta veliki kapelan plačali ves dolg pri »Stavbinskem društvu« in da se je tisti »dolg«, ki je »Narodovce« tako »hladil« izbrisal — in g. Škerjanec so »frej«, ker nobenemu nič ne dolgujejo. Ali nisi Lipe nič bral v »Slovencu«, kjer so to poročali naš »ta veliki kapelan? Ne! Čakaj Ti ga bom pa jaz dal, da se boš prepričal, da je ves »puf« plačan. Res preberem. Ali kaj, za božjo voljo? Jaka! To pa ni lepo za gospoda, da se tako baha in šopiri, in vrhu tega še laže po »Slovencu«. Meni je pa ta stvar bolj znana kot Tebi ali kateremu zagorcu. Tisti dan, ko so šli v Litijo dolg brisat, sem moral tudi jaz v Litijo za fajmoštrovo kuharico po arcnije. Mimgrede se pa oglasim na »Pošto«. In kdo je bil notri? G. Škerjanec in še dva druga, ki jih pa nisem poznal. Tako se mi je eden dozdeval, da čaka, da mu bode kapelan denarje odštet, drugi kot priča. Kar zmanjka kapelana; čez dolgo časa pa pride zopet; a tako v zadregi, da bolje ni mogel biti. No, ga vpraša srdito mož. Kaj je, gospod kapelan? Ura bo že polu ene in še sedaj nisem dobil denarja, jaz nimam časa tukaj čakati in po krčmah zapravljati. Kapelan priliznjeno in hinavsko: Oh gospod Južna! malo počakajte in naročite si še maselček vina in malo župce, v tem času dobim pa jaz že odgovor iz Ljubljane, sedaj sem

že v tretjič telegrafiral, mislim, da mora vsak čas tu biti in po teh besedah je zopet izginil kot kafra. Mož se je srdil, da ga hoče kapelan za norca imeti in mu stroške po nepotrebnem dela. Potem se pa pričnemo pogovarjati o »Stavbinskem društvu«. Drugi mož, ki je bil menda priča, je pa pričel turovati, kako da ga srce boli in kako se je v zanjko vpletel, da ne more več nazaj itd. Kaj in kako in koliko časa je moral g. Južna čakati na denar, to pa ti Jaka lahko sam vprašaš. Toraj vidiš Jaka, čemu se hvaliti z ptujim blagom in se potem pred svetom osmešiti, ali je to krščanska resnica? Jaz vsaj mislim da ne. No, naj le poja Škerjanec, vsaj kedor rad poja, se gotovo tudi enkrat izpoja. In izvedel sem tudi, da zmeraj raz leco mesto da bi božjo besedo oznanoval, pa ljudi psuje in hujska. Kar je zavednih mož, isti pravijo, da s tem kaže svojo omiko. Prav imajo! Ko sem se domov vračal, bi bil kmalu padel v jamo, ki je z apnom napolnjena ter pripravljena za »Stavbinsko društvo«. Kje je cestni odbor, da dovoljuje tik ceste jamo za apno in še brez ograje? Mar nima občinski odbor nič pri tem govoriti g. župan? Toraj oprostite gospod urednik, ker Vas nadlegujem s tem pismom, pa vsaj vem, da ste tudi Vi radovedni, da kaj izveste, kako se kaj ima še zagorski gospod in tudi zagorski dopisnik mi bode že oprostil, ker se mešam v njihove razmere in njemu delo jemljem. Ali vest mi ne dela miru in pa tista hvala v »Slovencu«, da je vse »plačano« s »pufom«. Vas pozdravljam! Lipe Zabukov, nazadnjaški mežnar in klerikalni agitator.

Domače in razne novice.

»Gospodarska zveza« je dobila pred kratkim od vlade 3000 gld. podpore. Zgodilo se je to skrivaj in šele »Slov. Narod« je to razkril. Ta vladna podpora je obudila splošno razburjenost. V tem, ko se je z vlado pretepati za vsak groš, ki ga dá za splošnokoristne naprave, je v tem slučaju takorekoč pri oknu vrgla 3000 gld. Ta podpora je škandal, ker vlada sama obsoja tako organizacijo, kakršno je ustvarila »Gospodarska zveza«. Škandal pa je posebno, da so klerikalni poslanci to podporo zahrbtno izberačili, da so beračili za svojo strankarsko korist in za osebno korist nekaterih ljudi, v tem, ko za svoje volilce niso ničesar storili. Očitalo se jim je, da so se dali s to podporo podkupiti in to očitanje je žalibog zaslužno.

Bera. Cerkev je strašno draga. Noben davek ne tare ljudstvo tako, kakor razne dajatve za cerkvene namene. Posebno huda je bera. Že stoletja se poganjajo ljudstva zato, da se odpravi. Duhovniki se temu seveda upirajo, ker jim nese bera na tisoče in tisoče več, kakor jim gre. Kranjski deželni zbor je že pred 20 leti sklenil zakon, da se odpravi bera, že 18 let je tega, kar je cesar to postavo potrdil in je pravilno razglašena, pa vzlic temu še vedno ni izvedena. Klerikalci branijo svojo malho, kakor jastreb svoje mladiče, a čas je, da se temu naredi konec in da se ljudstvo osvobodi bere.

Drago bogoslužje. Odličen slovenski rodoljub nam piše: V Ricmanjih pri Trstu, kjer je lansko leto kanonik Kalan več dni »misijonaril« in krščanski socializem

na drobno prodajal, vladajo v cerkvenih zadevah prav škandalozne razmere, katere povzročajo katoliški duhovniki pri dekaniji Dolinski. Pet vasij: Ricmanje, Boljunec, Klanec, Boršt in Podgorje plača 2 Dolinskima duhovnikoma za 45 maš tekom leta nič manj kot 2000 kron »cerkvenega harača«, a poleg tega morajo te vasi še svojega duhovnika in cerkev vzdrževati. Važno je omeniti, da je že cesar Jožef ustanovil in tržaški ordinarijat priznal samostalno župnijo v Ricmanjih, ki je pa do danes ostala le na papirju — pa ne menda radi cesarja Jožefa? — ker so znali Dolinski župniki njeno oživotvorjenje preprečavati, ker jim je glasovita Ricmanjska romarska cerkev bogati plen donajala. V zadnjem času se je ljudstvo vzdramilo iz te duhovniške »pravičnosti«, in ker ni našlo niti pri vladi, niti pri škofijstvu poslušnih ušes, začelo je posnemati Podrago, in v kratkem utegnemo izvedeti iz Dolinske dekanije, ki je baje z Ricmanjskim cerkvenim premoženjem »čudno« gospodarila, zanimivih vesti, ki pa ne bodo »krščanskim socialistom« nič kaj po volji.

Potrjena volitev. Cesar je potrdil izvolitev državnega in deželnega poslanca Josipa Kušarja, predsednikom trgovske in obrtne zbornice kranjske ter izvolitev deželnega poslanca Antona Kleina njegovim namestnikom.

Častno občanstvo je občinski odbor v Podkrajju v seji dne 11. februvarja podelil drž. poslancu g. dr. Ferjančiču v priznanje zaslug, katere si je pridobil za to občino.

Slovensko gledališče v Ljubljani je dne 13. februvarja slovesno praznovalo tisočo predstavo, katero je priredilo ta večer. Z veseljem in s ponosom smemo Slovenci reči, da smo iz revnih začetkov in vzlíc silnim oviram vstvarili gledališče, ki je danes pravo svetišče umetnosti. Naj bi tako napredovalo in se razvijalo kakor doslej tudi v prihodnje.

»**Narodni gospodar**« se imenuje list, ki ga je začela izdajati klerikalna stranka, da bi ščuvala proti kmetijski družbi. Ta »Narodni gospodar« hoče kmeta učiti, pa sam še toliko ne razume, kakor vsak pastirček. Ljudje, ki so se potrudili, da so ta plitvi list prebrali, se mu kar ne morejo nasmejati. To je modrost, da se Bog usmili. Ni čuda, da nihče lista sprejemati noče.

Mauring zopet obsojen. Okrajno glavarstvo je kaplana dr. Mauringa na lgu zaradi njegovih konsumnih manipulacij obsodilo na globo 100 K. Koliko obsodb je tega možička že zadelo, a vse nič ne pomaga. Mauring je nepoboljšljiv. Kaj njemu za nekaj goldinarjev! Nedavno tega se je v neki ljubljanski gostilni hvalil, da ima 50.000 gld. denarja in da lahko duhovniški ovratnik vsak čas proč vrže, zlasti ker so mu njegovi kmetje »podpisali 40.000 gld.« Mi se Mauringovi bogatiji nič ne čudimo. Kdor ima tako izvrsten recept za fabrikacijo vina kakor on — voda, špirit in »zuckercoleur«, dobro pomešano je najboljša pijača za kmete, tako je Mauring poučeval nekega znanca — tisti mora obogateti, tudi če mu bogati stric ni nič zapustil.

Duhovščina je glaven steber pravosti. Dne 7. t. m. je sedel na obtožni klopi celjskega okrožnega sodišča župnik Iv. Čagron iz Špitaliča. Za priče

je prišlo mnogo mladih dečkov, katere je ta »glavni steber pravosti« — kuriral. Že več mesecev je bila cela špitališka župnija razburjena, kajti zvedelo se je, da uganja župnik že več let reči, kakršnih še najbrž ni poznala Sodoma in Gomora. Za ženske ta »steber pravosti« ni maral, pač pa je obračal svojo ljubezen nedolžnim dečkom. Cela vrsta žrtev njegove narobe ljubezni je pričala grozovito proti tej grdobi v talarju. Dasi je bila preiskava še pred meseci dokončana ter je bilo župniku prepovedano poučevati v šoli, daroval je s svojimi oskrunjenimi rokami najsvetejšo daritev ter pridigoval — kakor so pripovedovali kmetje — »da so se vsi hudiči kar tako kresali«. Med odrašenimi, posebno pa še med mladino celega okraja je strašno pohujšanje. Sodišče je obsodilo »glaven steber pravosti« v — šest mesečno ječo. Kdo pa odvzame pohujšanje, ki ga je povzročil v cerkvi in šoli?

Izpred celjskega porotnega sodišča. Dne 13. t. m. se je v Celju vršila obravnava proti učitelju Gostinčarju, ki se je za časa celjske češko-slovenske slavnosti proti nemškim napadalcem branil z revolverjem in jednega tistih pijanih pretepačev nekoliko poškodoval. Obsojen je bil na mesec dni zopora in na plačilo 1900 kron. Dne 14. t. m. je bil urednik »Domovine«, Ante Beg, obsojen na tri tedne zopora, ker je iz »Slov. Naroda« ponatisnil neki članek o celjski bolnici. Značilno je, da prizadeti celjski zdravniki so se pač upali tožiti »Domovino«, ki je v dobri veri ponatisnila dotični članek, da se pa niso upali tožiti »Slov. Naroda«.

Mestna posredovalnica za delo in službe v Ljubljani uspeva jako dobro. Opozarjamo nanje vse tiste, ki iščejo službe, kakor tiste, ki iščejo poslov.

Žalovanje horjulskih svedercev. Svoj čas je dr. Šusteršič pisal svedrcem v Idrijo, ki so hoteli na vsak način napraviti gostilno, naj se obrnejo na ministrstvo, češ, da jim to že ustreže. Od tedaj so tudi horjulski svedrci upali, da dobe že vendar zaželjeno gostilniško koncesijo. In ker je društvo le ni moglo dobiti, domenili so se z nekim Čeponom, da je ta zanje prosil. Svedrški občinski odbor ga je seveda toplo priporočal in svedrci so že delali račune, kako izvrstne kupčije bodo delali s petjotom, kadar se odpre konsumska oštarija. Toda usoda jim ni bila mila. Kakor čujemo Čeponova, prošnja je odbita. Odbilo jo je glavarstvo, odbila dež. vlada, in naposled jo je odbilo tudi ministrstvo. Vsled tega je med horjulskimi svedrci zavladala velika žalost, posebno ker so bili zmage tako gotovi, da so že dlje časa popivali na medvedovo kožo.

Izjemno stanje v Preski. Župnik v Preski je prepovedal vsako godbo in vsak ples. Županstvo vsled tega res ne dovoli več ne godbe, ne plesa, a če si kdo izposluje od glavarstva dovoljenje, mu ga županstvo tako pozno dostavi, da ne more več poskrbeti, kar treba za tako priliko. Tako imajo v Preski prav izjemno stanje. Še svatbe se ne morejo več vršiti po stari navadi. V letošnjem predpustu so bile v fari že tri poroke, a vselej je župnik stavil pogoj, da ne sme biti godbe. Jednemu teh treh ženinov ni prav zaupal. Mladi mož menda ni posebno pokorne narave in zato je župnik zahteval od njega 15 gld. »are«, da na njegovi svatbi ne bo

godbe. Dobil je 15 gld. in jih tudi pošteno vrnil, ker na dotični svatbi ni bilo godbe, brez godbe se pa seveda ne more plesati. Nagibe tej prepovedi je župnik v cerkvi razodel, reki, da najprej se pri plesanju fant in dekle razgrejeta, potem pa fant dekleta ven pokliče — čez toliko in toliko mesecev se pa vidi, kaj se je zunaj godilo. Seveda je župnik na Preski to vse bolje razložil, nekako tako, kakor kak do-sluzen vojak. Ljudje so se mu seveda na glas smejali.

Uspeh misijona. Nedavno tega so imeli v Dolenji vasi pri Ribnici nekak misijon kali. Škof je sam prišel tja in posebno odlikoval svedrce. To je izpodbudilo kaplana, da je na leci pljuval na liberalne trgovce in proti njim ščuval. Uspeh ni izostal. Naščuvani fantje so napadli sina uglednega trgovca in ga nevarno poškodovali. Nekemu pretepaču pa so obljubili 5 gld. ako pobije učitelja. Storilci pridejo pred sodišče.

Blaž Ravnik pomiloščen. V soboto zvečer se je naznanilo na smrt obsojenemu morilcu Žvana Blažu Ravniku, da je pomiloščen, in da je obsodba spremenjena v dosmrtno ječo. 9. oktobra vsakega leta se mu poostri kazen s temnico, postom in trdim ležiščem. Pomiloščen je bil Ravnik že 3. t. m., to je na dan svojega godu, a obveščen je bil šele minolo soboto. Ravnik je bil jako žalosten in potr, ko je izvedel svojo usodo. Rekel je, da je upal, da dobi le 20 let. — V četrtek v noči je Ravnik izžagal križ v oknu njegove celice in je pobegnil na streho. Nekateri ponočnjaki so ga videli s ceste in opozorili stražo. Našli so Ravnika še na strehi in ga seveda takoj vkovali v železje. Te dni ga odpeljejo v Gradiško.

Občinske volitve v Zagorju za Savo se bodo vršile 22. t. m. Rotimo vse napredne svobodnomisleče može, naj se ne dajo vjeti v farške zanjke, ampak naj stopijo kakor jeden mož na volišče ter volijo samo poštene narodnjake in ne kllavah klerikalnih hinavcev.

Dolenjske železnice. Postaja Straža se bo s 1. majem imenovala »Straža-Toplice.«

Umrli so v Borovnici lesni trgovec Dragotin Žitnik, v Ljubljani pa trgovec z usnjem Fran Seunig in prošt ter bivši šolski nadzornik dr. Jarc.

Državna podpora. Poljedelsko ministrstvo je za vodnjak v Gabrčah v postojnskem okraju dovolilo podpore 2200 kron.

Električno razsvetljavo dobe morda še letos v Novem mestu. Napraviti jo misli znani narodnjak g. Fr. Seidl.

Srečolov je ministrstvo dovolilo gasilnemu društvu v Breznici.

Nesreča na dolenski železnici. Te dni je skočil v Ljubljani stroj tovrnega vlaka s tira. Dva voza sta se razbila, ponesrečil pa ni nihče.

Napad na orožnika. Na svečnico je nekaj Hrvatov kradlo v Gorjancih les po kmetjskih gozdih. Orožnik Ivan Košak je jednega teh tatov, ki ga je že dlje časa zasledoval, prijel in ga hotel odpeljati v zapor. Ta je pa na potu orožnika napadel, ga smrtnonevarno pobil, da je obležal brez zavesti, in potem pobegnil.

Ustrelil se je v Ljubljani trgovski pomočnik G. Kavčič. Vzrok samomora je ta, da je bila Kavčiču odpovedana služba, katero je zanemarjal, odkar se je udal pijači.

Poskušen samomor. Neki ljubljanski sedmošolec je dobil konec prvega polletja slabo spričevalo. To ga je tako razjezilo, da se je poskusil usmrtiti. Izvršil je dejanje samo na pol, ker so ga še prej zasačili.

V Ameriko se je od zadnjih praznikov samo čez Ljubljano odpeljalo nad 500 ljudij. V tem času je bilo zasačenih tudi jako mnogo fantov, ki še niso služili pri vojaki, pa so se vendar hoteli izseliti. Vsi ti so bili sodnijsko kaznovani in imajo vsled tega veliko škodo.

Zabodel je na nekem ženitovanju v Lešah v radovljiškem okraju Anton Zupan svojega prijatelja Frana Pahorja.

Izvoz prašičev iz novomeškega okraja je vlada zopet prepovedala. Zakaj, tega ne ve nihče povedati.

Samomor na ulici. V Trstu si je te dni 26 let stari mizarški pomočnik Ivan Kavčič na ulici prerezal žile. Umrl je vsled izkrvavenja.

Poštni parnik »Kensington« Red Star Linije v Antverpah je došel, kakor se nam brzojavno poroča, dne 6. februarja nepoškodovan v New-York.

Starka morilka V občini Szent Istvan v peštanskem komitatu je umorila 70 let stara žena Szkrancz svojega 80letnega moža z lopato. Že delj časa je s starčkom slabo ravnala, predzadnji četrtek pa mu ni hotela dati kosila, zaradi česar sta se začela kregati; posledica tega je bila, da je žena prijela lopato ter udarila ž njo svojega moža, tako da je mrtev obležal.

Realec z revolverjem. V Spletu je neki realec IV. letnika, ki je dobil v npravnosti slab red, napadel z revolverjem v konferenčni sobi profesorja Nardellija ter ga zadel v lice. Profesor Cindro, ki je bil slučajno tudi prisoten, je zgrabil dečka ter mu po hudem boju izvil revolver iz roke.

Dva roparska morilca obglavljena. V Lyonu so 10. t. m. obglavili dva fanta, Nongierja in Gaumeta, ker sta umorila in oropala neko staro ženo. Gaumet je dejal par dni pred svojo smrtjo ječarju, ki ga je vprašal, kako mu gre: »Dobro, toda zdi se mi, da mi glava ne stoji več trdno.« Nongier pa si je preganjal čas v ječi s tem, da je sestavljal besednjake s termini tatinske govornice. Ko so ga peljali na morišče, je dejal: »Vesel sem, da morem umreti.« Gaumet pa je rekel: »Svoje telo zapuščam vedi. Tako sem vsaj za nekaj dober.« Njegovo telo so res prenesli v anatomske laboratorij, Nongierja pa so pokopali.

Prijatelj Burov. Na reki je policija prijela 15letnega dečka Deziderja Hagó iz Budimpešte, ki je bil utekel svojim starišem in se hotel odpeljati v Transval, da pomaga Burom proti Angležem. Njegova krvoločna želja se mu ni izpolnila. Policija ga je poslala v Pešto. Če je oče tako bojevit kakor sin, se bo malemu Deziderju doma tako zgodilo, kakor Angležem ob Tugeli.

Upeljava sladne kave, ki se je pričela približno pred desetimi leti in je dandanes razširjena že povsem omikanem svetu, kaže vedno bolj splošno svoje dobrodelne posledice za zdravje in narodno gospodarstvo. Nemogoče bi bilo preračunati, koliko denarja se prihrani in kako zelo pospešuje zdravje in moč ta zdrava, domača kavina pijača, katero je splošno uvedla še-le Kathreinerjeva trdka. Gotovo pride kmalu čas, ko se bo de Kathreiner-Kneippova sladna kava udomačila v vsaki družini, in sicer ali kot primes k bobovi kavi, ali pa tudi sama in nenamesana, kjer bi se bobova kava zdravniško prepovedala. Blagrovati moramo vsako gospodinjico, ki je vpeljala ali ki vpeljuje in pospešuje to važno in zdravilno izboljšanje naše vsakdanje vdomačene pijače.

Loterijske srečke.

Gradeo, 3. februarja.	19, 39, 11, 23, 66.
Lino, 10. februarja.	24, 32, 37, 2, 58.
Brno, 7. februarja.	14, 61, 57, 37, 44.
Dunaj, 3. februarja.	87, 14, 8, 76, 74.
Trst, 10. februarja.	47, 25, 26, 45, 86.
Praga, 14. februarja.	3, 2, 44, 29, 27.

Tržne cene v Ljubljani

10. februarja 1900.

	K	v		K	v
Pšenica, 100 kg	18	40	Špeh povejen, kgr.	1	40
Rež, "	15	—	Surovo maslo, "	1	90
Ječmen, "	14	—	Jajce, jedno	—	6
Oves, "	12	40	Mleko, liter	—	16
Ajda, "	16	40	Goveje meso kgr.	1	28
Proso, "	20	—	Telečje "	1	20
Koruza, "	11	60	Svinjsko "	1	20
Krompir, "	5	—	Koštrunovo "	—	72
Leča, lit.	—	24	Piščanec	1	30
Grah, "	—	20	Golob	—	40
Fižol, "	—	16	Seno, 100 kilo . . .	4	20
Maslo, kgr.	2	—	Slama, "	—	—
Mast, "	1	40	Drva trda, klfr.	7	—
Špeh svež, "	1	20	" mehka, "	5	—

Velekoristna knjižica

'O jetiki, sušici ali dêri'

spisal zdravnik-specijalist

dr. Anton Pogačnik.

Dobiva se pri **Janku Lebanu**, nadučitelju na Trebelnem pri Mokronogu. — Iztisek stane s poštnino vred le **56 vin.**

Zmešane lase

kupuje po najvišjih cenah in plača bolje nego vsaka zunanja firma

Ludovik Businaro

v Ljubljani, Hlišarjeve ulice št. 10.

↳ Nabiralec las opozarjam s tem uljudno na mojo firmo. ↩

Vožnje karte in tovorni listi v

AMERIKO.

Kralj. belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antverpna

naravnost v

Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesionirana od visoke c. kr. avstrijske vlade.

Pojasnila daje radovoljno

Red Star Linie

Dunaj IV., Wiednergürtel št. 20

ali pa

Anton Rebek

Kolodvorske ulice št. 29 v Ljubljani.

V Gorenji Planini pri Rakeku oddati je za gostilno, mesnico in prodajalnico zelo pripravna

hiša

s 5 sobami, kletmi, živinskim hlevom itd., z zelenjadnim in velikim sadnim vrtom
↳ **takoj v najem.** ↩
Več se poizve pri **J. Božič-u** v Podragi, p. Št. Vid nad Vipavo.

Čemu v Ameriko

ko si doma lahko denarja zasluži, kdor zna pisati in brati in mu je resna volja truditi se. Vprašanja v tej zadevi pošiljajo naj se v zaprtih pismih z napisom „Ne v Ameriko“ poste restante v Ljubljano.

↳ Dobiva se povsod. ↩

KAVA

DRUŽBE SV. CIRILA IN METODA

Tvarina je najboljša in cikorijna

ZALOGA PRI IV. JEBAČINU

LJUBLJANI.

↳ Dobiva se povsod. ↩

Genjena . . . . .

. . . . . gospodinja!

Ne dajte si vsiljevati drugih izdelkov cikorij, ampak zahtevajte povsod najboljši pridevek k pravej bobovi kavi, to je cikorija ali:

Štev. 297.

Mestna hranilnica ljubljanska

obrestuje hranilne vloge po

4%

in plačuje vrh tega rentni davek sama.